

Bruxelles, den 3. oktober 2025
(OR. en)

13391/25

ENV 914
CLIMA 380

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Miljøaspekter af den europæiske havpagt: bevarelse af havbiodiversitet – Udveksling af synspunkter

1. Den 5. juni 2025 forelagde Kommissionen en meddelelse om den europæiske havpagt¹.
Pagten er en omfattende strategi, der skal beskytte havene bedre, fremme en blomstrende blå økonomi og støtte velbefindendet for mennesker, der bor i kystområder. En af pagtens seks prioriteter er at beskytte og genoprette havenes sundhed.
2. Med henblik på at udstikke retningslinjer for udvekslingen af synspunkter om den europæiske havpagt på den kommende samling den 21. oktober 2025 i Rådet (miljø) har formandskabet udarbejdet et baggrundspapir og to spørgsmål, jf. bilaget til denne note.
3. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at notere sig formandskabets baggrundspapir og fremsende det til Rådet med henblik på ovennævnte udveksling af synspunkter.

¹ Dok. 9876/25 – COM(2025) 281 final.

**Miljøaspekter af den europæiske havpagt: bevarelse af havbiodiversitet
– Udveksling af synspunkter –**

Baggrundspapir fra formandskabet med spørgsmål til ministrene

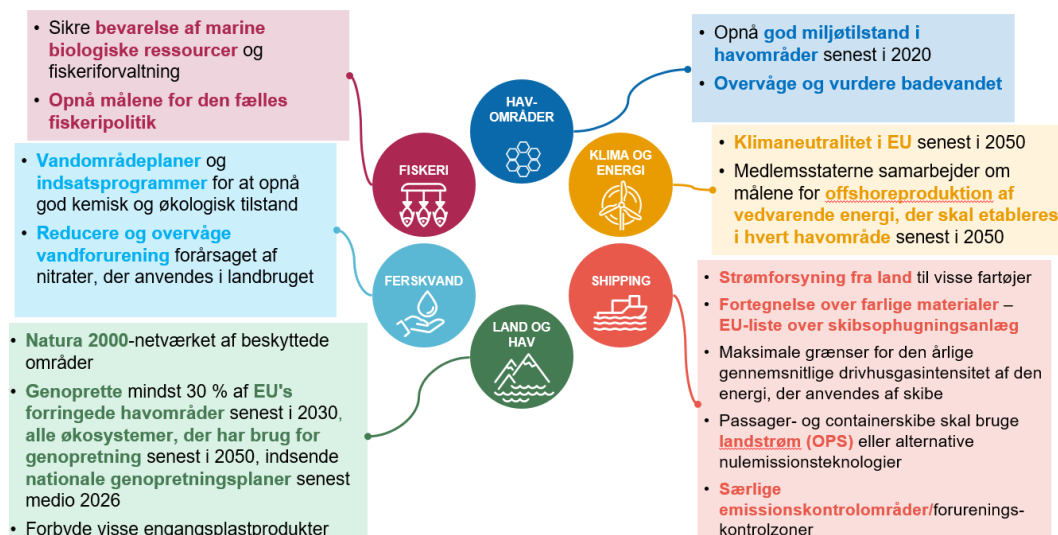
Havene og oceanerne er afgørende for livet på jorden og for velstanden, konkurrenceevnen, sikkerheden og en bæredygtig fremtid. Havmiljøet forværres dog på grund af de kumulative virkninger af klimaændringer, forurening og overudnyttelse af havets ressourcer. Dette pres forstærkes yderligere af andre aktiviteter og voksende trusler.

For at tackle disse udfordringer fremlagde Kommissionen den 5. juni 2025 sin meddelelse om en europæisk havpagt. Med pagten indføres en ny vision for en havunion understøttet af en stærkere forvaltningsramme for at sikre tilpasning af foranstaltninger vedrørende vores have og sikre en bedre gennemførelse af EU-lovgivningen samt både bindende og tilstræbte mål for bevarelse af havene og bæredygtig forvaltning. Sideløbende med pagten fremlagde Kommissionen også strategien for vandresiliens.

For første gang findes der en holistisk tilgang på tværs af alle politikområder og sektorer. I pagten fastsættes seks prioriteter: 1) beskytte og genoprette havenes sundhed, 2) fremme bæredygtig konkurrenceevne i den blå økonomi, 3) støtte kystsamfund, øsamfund og regioner i den yderste periferi, 4) fremme forskning, viden, færdigheder og innovation vedrørende havene, 5) styrke maritim sikkerhed og forsvar som en forudsætning og 6) styrke EU's havdiplomati og international regelbaseret forvaltning.

Det komplekse indbyrdes forhold mellem havrelaterede mål inden for forskellige politikområder og sektorer er illustreret nedenfor (jf. side 2 i pagten):

HAVRELATEREDE MÅL I EU-LOVGIVNING OG POLITIK – et udvalg

Kapitel 2 i pagten fokuserer specifikt på en integreret tilgang til havets sundhed og bæredygtighed, som ikke kun omhandler beskyttelse og genopretning af livet i havet og vigtige økosystemtjenester i havet, men også omfatter havets rolle som allieret i kampen mod klimaforandringer. Fremme af bæredygtig forvaltning af havaktiviteter og bekæmpelse af hav- og ferskvandsforurening gennem en tilgang fra kilde til hav fremhæves.

I pagten understreges også betydningen af en økosystembaseret tilgang til forvaltningen af havaktiviteter som skitseret i havstrategirammedirektivet, og at der er behov for yderligere skridt for at opnå en god miljøtilstand. Kommissionen planlægger desuden en revision af havstrategirammedirektivet for at fremskynde fremskridt.

I pagten anerkendes det, at hav- og kystøkosystemer står over for betydelige trusler fra forurening, herunder næringsstoffer fra aktiviteter på land og til havs. For at tackle de landbaserede forureningskilder har Kommissionen også til hensigt at styrke en tilgang fra kilde til hav gennem strategien for vandresiliens og støtte kystsamfundene i kampen mod landbaseret forurening i erkendelse af deres rolle som gatekeepere mellem landforurening og forringelse af marine økosystemer.

Marine levesteder og marin kulturarv, fra havgræsenge til mangrover, er fortsat under pres fra menneskelige aktiviteter på land og til søs, hvilket intensiverer virkningerne af klimaforandringer. I pagten foreslås tiltag baseret på fire vejledende principper: 1) en kilde-til-hav-tilgang til forurening 2) forsigtighedsprincippet 3) videnskabeligt baseret politikudformning og 4) en økosystembaseret tilgang. Pagten har til formål at opnå større sammenhæng på tværs af alle relevante sektorer.

I pagten anerkendes også det stigende pres fra maritime aktiviteter såsom offshoreenergi, fiskeri og akvakultur, skibsfart, turisme og rekreative aktiviteter. Genopretning af økosystemer og biodiversitet kan samtidig bidrage til at modvirke klimaændringer ved at øge havets naturlige CO₂-opsamlingskapacitet.

Trods forbedringer på nogle områder er der ikke opnået en god miljøtilstand i alle europæiske havområder. På trods af den afgørende rolle, som velforbundne og effektivt forvaltede beskyttede havområder spiller som et middel til at beskytte og genoprette økosystemer og fødevarenet, betragtes endvidere kun 12,3 % af EU's farvande i øjeblikket som beskyttede. Målet i den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet om at beskytte 30 % af havene senest i 2030 og målet om strengt at beskytte 10 % af EU's havområder senest i 2030 som fastsat i EU's biodiversitetsstrategi for 2030 er endnu ikke nået. Forbedring og opretholdelse af havenes sundhed vil derfor kræve innovation, samarbejde og engagement på tværs af alle sektorer på lokalt, europæisk og globalt plan.

I denne forbindelse har den globale aftale om biologisk mangfoldighed uden for national jurisdiktion (BBNJ-aftalen) potentiale til en betydelig positiv udvikling inden for havbevarelse med mulighed for, at nationerne kan etablere omfattende beskyttede havområder på det åbne hav, der dækker to tredjedele af vores have. I september blev de nødvendige 60 ratifikationer af BBNJ-aftalen opnået, og aftalen træder derfor i kraft i januar 2026. Ratifikation af alle EU's medlemsstater samt fuld og effektiv gennemførelse er nu afgørende for at sikre de marine økosystemer globalt, men også for at opretholde EU's globale lederskab og ambitioner inden for havforvaltning.

Spørgsmål til ministrene

Ministrene opfordres til at udveksle synspunkter om følgende spørgsmål:

1. Hvad ser du som de største udfordringer og hindringer for at sikre en god miljøtilstand i vores have? Og hvad mangler de vigtigste instrumenter i denne henseende?
 2. Hvilke elementer i havstrategirammedirektivet ønsker du tilpasset, og hvordan, for bedst at bidrage til gennemførelsen af visionen i havpagten?
-